

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Жаргалант сумын ЭМТ-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/77/-НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он</p>	<p>Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас: 7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: Ankha964@gmail.com</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	.
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	9
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	10
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	11
Ихтамир сумын ЕБС нь аймгийн, БШУЯ-ны харьяа төсвийн байгууллага бөгөөд үйл ажиллагаагаа Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа хууль эрх зүйн хүрээнд явуулж байна.	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	11
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	11
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	12
3.5.3 Нэмэлт төсөв	.
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	15
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	16
5.1 Төлбөрийн акт.....	16
5.2 Албан шаардлага	.
5.3 Зөвлөмж.....	16
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ЖАРГАЛАНТ СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Д.ПҮРЭВДОРЖ ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Жаргалант сумын ЭМТ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Жаргалант сумын эрүүл мэндийн төв нь 2022 оноос гүйцэтгэлээр санхүүжих тогтолцоонд шилжин ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг үндсэн 5 зорилтын хүрээнд 112 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын засаг дарга 96.5 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	209,807,605.54	129,934,618.21
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,223,076.00	48,970,100.00
311	Кассанд байгаа бэлбн мөнгө	2,223,076.00	48,970,100.00
33	Авлага	91,016,900.00	949,905.86
	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	90,059,100.00	
	Татварын авлага		949,905.86
335	Бусад авлага	957,800.00	
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	116,567,629.54	80,014,612.35
35100	Түүхий эд материал	91,246,607.54	57,809,812.35
3511	Тусгай зориулалттай материал	24,485,424.00	8,930,600.00
35130	Эм боох материал	66,761,183.54	48,879,212.35
35400	Хангамжийн материал	25,321,022.00	22,204,800.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,200,000.00	1,200,000.00
35420	Аж ахуйн материал	17,779,872.00	18,097,300.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	600,000.00	0.00
35460	Хүнсний материал	1,064,000.00	0.00
35470	Бусад хангамжийн материал	4,677,150.00	2,907,500.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	370,655,147.17	349,100,862.95
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	370,655,147.17	349,100,862.95
39200	Биет хөрөнгө	357,677,147.17	336,122,862.95
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	350,738,390.15	350,738,390.15
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-79,079,288.28	-93,339,191.52
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	72,759,408.00	72,759,408.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-36,586,469.28	-49,172,938.56
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	136,226,025.19	128,203,298.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-86,503,811.17	-79,628,164.20
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	3,124,768.00	7,900,750.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,070,226.62	-1,390,958.66
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	8,433,829.00	2,464,340.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-8,365,477.42	-2,412,071.06
39300	Биет бус хөрөнгө	12,978,000.00	12,978,000.00
39301	Програм хангамж	462,000.00	0.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,978,000.00	12,978,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	580,462,752.71	479,035,481.16
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	526,005,747.71	479,035,481.16
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	526,005,747.71	479,035,481.16
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	256,039,232.37	256,039,232.37
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	256,039,232.37	256,039,232.37
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	48,666,528.83	1,696,262.28
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	48,666,528.83	48,666,528.83
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	-46,970,266.55
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	221,299,986.51	221,299,986.51
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	580,462,752.71	479,035,481.16

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,202,666,818.55	786,146,831.81
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	394,116,228.55	65,512,421.81
120	Нийтлэг татварын бус орлого	394,116,228.55	65,512,421.81
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	23,878,522.00	2,275,028.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	370,237,706.55	63,237,393.81
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	808,550,590.00	720,634,410.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	308,822,800.00	0.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	466,339,700.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	217,893,700.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	870,000.00	0.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн нэмэлт орлого	90,059,100.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	9,550,000.00	12,150,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	9,550,000.00	12,150,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	23,838,090.00	708,484,410.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	23,838,090.00	708,484,410.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,105,436,903.10	834,067,004.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,105,436,903.10	834,067,004.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,071,150,903.10	834,067,004.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	479,243,905.00	427,801,686.00
210101	Үндсэн цалин	197,682,800.00	218,845,108.00
210102	Нэмэгдэл	209,128,905.00	120,612,384.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	22,000.00
210104	Уламшуулал	38,952,000.00	61,915,190.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	33,480,200.00	26,407,004.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,464,969.00	57,222,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,880,969.00	38,910,900.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,646,000.00	4,477,800.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,916,800.00	3,662,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	729,200.00	915,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,292,000.00	9,155,500.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,038,745.00	10,480,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,988,192.00	3,230,000.00
210302	Түлш, халаалт	7,900,553.00	7,100,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	150,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,916,195.00	59,594,823.00
210401	Бичиг хэрэг	2,390,000.00	5,856,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,880,495.00	35,221,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,511,800.00	3,332,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	1,700,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,833,800.00	13,484,923.00
210408	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	2,800,100.00	0.00
2105	Нормативт зардал	422,581,843.21	189,622,284.40
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	403,671,543.21	162,718,260.00

Архангай аймгийн Жаргалант сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210502	Хоол, хүнс	18,910,300.00	13,208,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	13,696,024.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,592,421.00	14,401,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,129,921.00	0.00
210604	Урсгал засвар	8,462,500.00	14,401,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,349,500.00	5,382,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,349,500.00	5,382,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	870,950.00	926,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,109,213.00	32,655,368.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,00.00	44,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	54,950.00	70,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээ хураамж	486,000.00	812,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,092,374.89	68,636,711.22
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,095,250.00	29,952,399.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	35,997,124.89	38,684,312.22
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	34,286,000.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,286,000.00	0.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	34,286,000.00	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	97,229,915.45	-46,970,266.55
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	0.0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	97,229,915.45	-46,970,266.55

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	718,491,490.00	810,788,510.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	95,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	95,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	0.00	0.00
120009	Бусад орлого	95,000.00	95,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	718,491,490.00	810,693,510.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	466,339,700.00	0.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	466,336,700.00	0.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	218,763,700.00	0.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	217,893,700.00	0.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	870,000.00	0.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	9,500,000.00	12,150,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	9,500,00.00	12,150,000.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	23,838,090.00	798,543,510.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын мангаас санхүүжих	23,838,090.00	798,543,510.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	704,118,414.00	749,186,486.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	704,118,414.00	749,186,486.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	669,832,414.00	749,186,486.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	433,677,990.00	474,446,191.00
210101	Үндсэн цалин	197,682,800.00	220,198,908.00
210102	Нэмэгдэл	163,562,990.00	165,903,089.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	22,000.00
210104	Урамшуулал	38,952,000.00	61,915,190.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	33,480,200.00	26,407,004.00

Архангай аймгийн Жаргалант сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,280,879.00	64,327,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,696,879.00	43,911,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,646,000.00	5,104,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,916,800.00	4,083,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	729,200.00	1,020,900.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,292,000.00	10,208,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	11,618,745.00	10,150,000.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,968,192.00	3,500,000.00
210302	Түлш, халаалт	8,500,553.00	6,500,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	150,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,210,545.00	54,020,600.00
210401	Бичиг хэрэг	2,390,000.00	5,856,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,880,495.00	35,221,300.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,606,800.00	3,332,100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	1,700,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,833,250.00	7,910,700.00
2105	Нормативт зардал	113,795,384.00	104,228,495.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	93,586,084.00	81,443,095.00
210502	Хоол, хүнс	17,809,300.00	12,144,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,400,000.00	10,641,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,598,421.00	14,857,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,829,921.00	300,000.00
210604	Урсгал засвар	4,768,500.00	14,577,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,279,500.00	5,382,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,279,500.00	5,382,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	870,950.00	926,500.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00	44,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	54,950.00	70,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	486,000.00	812,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,500,000.00	20,848,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,500,000.00	20,848,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	34,286,000.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,286,000.00	0.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	34,286,000.00	0.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	14,373,076.00	61,602,024.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	12,150,000.00	14,855,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	12,150,000.00	14,855,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	12,150,000.00	14,855,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	12,150,000.00	14,855,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-12,150,000.00	-14,855,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	2,223,076.00	46,747,024.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	2,223,076.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	48,970,100.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	256,039,232.37	221,299,986.51	-52,054,964.36	425,284,254.52
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00

Архангай аймгийн Жаргалант сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
4	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	99,602,415.45	99,602,415.45
5	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	256,039,232.37	221,299,986.51	48,666,528.83	526,005,747.71
6	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	256,039,232.37	221,299,986.51	48,666,528.83	526,005,747.71
7	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	256,039,232.37	221,299,986.51	48,666,528.83	526,005,747.71
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-46,970,266.55	-46,970,266.55
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	256,039,232.37	221,299,986.51	1,696,262.28	479,035,481.16

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьцуулалт
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	799,346,900.00	764,041,486.00	35,305,414.00	95.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	799,346,900.00	764,041,486.00	35,305,414.00	95.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	799,346,900.00	764,041,486.00	35,305,414.00	95.58
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	509,062,400.00	474,446,191.00	34,616,209.00	93.20
210101	Үндсэн цалин	225,183,800.00	220,198,908.00	4,984,894.00	97.79
210102	Нэмэгдэл	194,227,500.00	165,903,089.00	28,324,411.00	85.42
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	0.00	22,000.00	-22,000.00	
210104	Урамшуулал	61,565,100.00	61,915,190.00	-350,090.00	100.57
210105	Гэрээт ажлын хөлс	28,086,000.00	26,407,004.00	1,678,996.00	94.02
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	64,327,500.00	64,327,500.00	0.00	100.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	43,911,000.00	43,911,000.00	0.00	100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,104,100.00	5,104,100.00	0.00	100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,083,00.00	4,083,00.00	0.00	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,020,900.00	1,020,900.00	0.00	100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,208,200.00	10,208,200.00	0.00	100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,150,000.00	10,150,000.00	0.00	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,500,000.00	3,500,000.00	0.00	100.00
210302	Түлш, халаалт	6,500,000.00	6,500,000.00	0.00	100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	150,000.00	150,000.00	0.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	54,382,700.00	54,020,600.00	362,100.00	99.33
210401	Бичиг хэрэг	5,858,500.00	5,856,500.00	2,000.00	99.97
210402	Тээвэр, шатахуун	35,706,400.00	35,221,300.00	485,100.00	98.64
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,332,100.00	3,332,100.00	0.00	100.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,575,000.00	1,700,000.00	-125,000.00	100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,910,700.00	7,910,700.00	0.00	99.92
2105	Нормативт зардал	104,294,800.00	104,228,495.00	66,305.00	99.94
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгсэл	81,509,400.00	81,443,095.00	66,305.00	99.92
210502	Хоол хүнс	12,144,000.00	12,144,000.00	0.00	100.00

Архангай аймгийн Жаргалант сумын ЭМТ-ын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,641,400.00	10,641,400.00	0.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	29,771,700.00	29,712,000.00	59,700.00	99.80
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,951,700.00	8,935,000.00	16,700.00	99.81
210602	Тавилга	6,220,000.00	6,220,000.00	0.00	100.00
210604	Урсгал засвар	14,600,000.00	14,557,000.00	43,000.00	99.71
2107	Томилолт, зочны зардал	5,523,100.00	5,382,000.00	141,100.00	97.45
210702	Дотоод албан томилолт	5,523,100.00	5,382,000.00	141,100.00	97.45
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	986,500.00	926,500.00	60,000.00	93.92
210803	Даатгалын үйлчилгээ	87,100.00	44,000.00	43,100.00	50.52
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	86,900.00	70,000.00	16,900.00	80.55
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	812,500.00	812,500.00	0.00	100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,848,200.00	20,848,200.00	0.00	100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,848,200.00	20,848,200.00	0.00	89.05
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	0.00	0.00	0.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00	0.00	0.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	799,346,900.00	810,788,510.00	17,943,679.00	101.43
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	12,150,000.00	12,150,000.00	0.00	100.00
320001	Орон нутгийн төсвөөс	12,150,000.00	12,150,000.00	0.00	100.00
134	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	787,196,900.00	798,543,510.00	11,346,610.00	101.44
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	787,196,900.00	798,543,510.00	11,346,610.00	101.44
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	2,223,076.00	-2,223,076.00	0.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	48,970,100.00	48,970,100.00	0.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	31.00	31.00	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	21.00	21.00	0.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.00
620004	Гэрээт ажилтан	5.00	5.00	0.00	100.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа¹ илрээгүй, 2,034.9 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 1,085.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, 949.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж хүргүүлээ.

3.1 Албан шаардлага

3.1.1 Бараа үйлчилгээний бусад зардлаас 1085.0 мянган төгрөгөөр шинэ жилийн бэлэг худалдан авч ажилтнуудын хүүхдүүдэд олгосон зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3.-д "Хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох"-ыг хориглоно гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож давтан гаргахгүй байх

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Авлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Хувь хүний орлогын албан татварын 949.9 мянган төгрөгийн авлага үүсгэсэн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заасныг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг мөрдөж холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах

3.2.2 Цалингийн журналын бичилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тооцоолсон цалин болон суутгалууд, гарт олгох цалингийн журналын бичилтийг цалингийн нэгдсэн системийн цалингийн тооцооны хүснэгтээс НДШ, ХХОАТ, ҮЭ, хамтын сан, урьдчилгаа болон бусад суутгал, гарт олгох дүн зэрэг гүйлгээнүүдийг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр цалин, НДШ-ийн зардлын дансанд шууд бичилт хийсэн зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 3.6, 3.7, 3.8, 3.9-д заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тооцоолсон цалин болон суутгалууд, гарт олгох цалингийн журналын бичилтийг цалингийн нэгдсэн системийн цалингийн тооцооны хүснэгтээс НДШ, ХХОАТ, ҮЭ, хамтын сан, урьдчилгаа болон бусад суутгал, гарт олгох дүн зэрэг гүйлгээнүүдийг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр цалин, НДШ-ийн зардлын дансанд шууд бичилтийг Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу хийж арга хэмжээг авч ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллага Д шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Жаргалант сумын ЭМТ	2	2034.9	-	-	1	1,085.0	2	949.9			-	-